

NCCA

An Chomhairle Náisiúnta
Curacláim agus Measúnachta
National Council for
Curriculum and Assessment

Beartas Cosanta Sonraí CNCM

Nollaig 2023

Forbairt agus faomhadh an bheartais

D'fhorbair an Fhoireann Cosanta Sonraí an beartas	R1 – R2 2018
D'fhormheas an Chomhairle an beartas	R2 2018 (cruinniú mhí an Mheithimh)
D'athbhreithnigh agus nuashonraigh an Fhoireann Cosanta Sonraí an beartas	R3 2019
D'fhormheas an Chomhairle an beartas	R2 2020 (cruinniú mhí Mheán Fómhair)
D'athbhreithnigh agus nuashonraigh an Fhoireann Cosanta Sonraí an beartas	R3 2023
Formheasta ag an gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca	R4 2023
D'fhormheas an Chomhairle an beartas	R4 2023 (cruinniú mhí na Nollag)

An Clár Ábhar

Réamhrá	- 1 -
Gluais na bpríomhthearmaí.....	- 1 -
Bunús dlíthiúil chun sonraí pearsanta a bhailiú agus a phróiseáil	- 2 -
Daoine is ábhar do shonraí agus cineálacha sonraí pearsanta.....	- 2 -
Na seacht mbunphrionsabal	- 3 -
Cur chuige riosca-bhunaithe i leith cosaint sonraí a leabú.....	- 5 -
Cearta príobháideachta daoine is ábhar do shonraí.....	- 5 -
Iniomparthacht sonraí	- 6 -
Nochtadh do thríú páirtithe	- 6 -
Measúnachtaí ar Thionchar Cosanta Sonraí.....	- 6 -
Cumarsáid le daoine is ábhar do shonraí.....	- 7 -
Toiliú.....	- 7 -
Sárúithe ar shonraí pearsanta.....	- 7 -
Freagrachtaí	- 8 -
Aguisín A: Beartas um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta.....	- 9 -
Réamhrá.....	- 9 -
Cé dó a bhfuil an nós imeachta IDSP seo?.....	- 9 -
Cearta an duine is ábhar do na sonraí	- 9 -
Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP) i scríbhinn.....	- 10 -
Próiseas IDSP.....	- 10 -
Céim 1: Faisnéis a iarraidh	- 10 -
Céim 2: Céannacht a fhíorú.....	- 11 -
Céim 3: Faisnéis d'Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP).....	- 11 -
Céim 4: An fhaisnéis a athbhreithniú.....	- 11 -
Céim 5: Freagra ar Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta.....	- 11 -
Céim 6: Cartlannú	- 12 -
Díolúintí.....	- 12 -
IDSP a dhiúltú	- 12 -
Aguisín B: Foirm um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP)	- 13 -
Aguisín C: Beartas CNCM um Shárúithe ar Shonraí.....	- 16 -
Réamhrá.....	- 16 -

Nós imeachta um fhreagairt do shárú ar shonraí	- 16 -
Próiseas um shárú a chur in iúl	- 17 -
Fógra tosaigh faoi shárú	- 18 -
Má tá próiseálaí sonraí (.i. tríú páirtí) freagrach as sárú	- 18 -
Aguisín D: Pro forma chun Sáruithe ar Shonraí a thuairisciú.....	- 19 -
Pro forma chun Sáruithe ar Shonraí a thuairisciú	- 19 -

---

Réamhrá

Is gníomhaireacht reachtúil faoi choimirce na Roinne Oideachais í an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM). Cuireann CNCM comhairle ar an Aire Oideachais faoi chúrsaí curaclaim agus measúnaithe don oideachas luathóige, don oideachas bunscolaíochta agus don oideachas iar-bhunscolaíochta. Déanann CNCM a dícheall chun ceanglais an Achta um Chomhroinnt agus Rialachas Sonraí (2019), an Bhille um Chosaint Sonraí, 2018, an Rialacháin Ghinearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS) agus na Treorach um Fhorfheidhmiú an Dlí 2016/680 a chomhlíonadh, ina leagtar amach na caighdeáin riachtanacha maidir le cearta príobháideachta na ndaoine is ábhar do na sonraí a chosaint agus maidir le sonraí pearsanta a phróiseáil.

Is rialaitheoir sonraí agus próiseálaí sonraí araon í CNCM. Leagtar amach sa cháipéis beartais seo freagrachtaí na heagraíochta maidir le cosaint sonraí agus tugtar breac-chuntas ar na bunphrionsabail maidir le sonraí pearsanta a bhailiú agus a phróiseáil d'fhonn na freagrachtaí sin a chomhlíonadh. Tá na príomhthéarmaí a úsáidtear sa bheartas leagtha amach go díreach thíos.

Gluais na bpríomhthéarmaí

Toiliú	Cead a thugtar go deonach le rud a thabhairt i gcrích nó comhaontú maidir le cur chuige. Ní féidir ach le daoine fásta (os cionn 18 mbliana d'aois) toiliú a thabhairt.
Comhaontú	Léiriú faofa nó comhaontaithe. Iarrtar comhaontú ó mhionaoisigh i gcomhair le comhaontú ón duine fásta ábhartha le haghaidh an fhaofa nó an chomhaontaithe chéanna.
Rialaitheoir sonraí	An duine nádúrtha nó dlítheanach, údarás poiblí, gníomhaireacht nó aon chomhlacht eile, a chinneann ina aonar nó i gcomhpháirt le daoine/dreamanna eile, críocha agus modhanna próiseála sonraí pearsanta.
Próiseálaí sonraí	An duine nádúrtha nó dlítheanach, údarás poiblí, gníomhaireacht nó aon chomhlacht eile, a phróiseálann sonraí pearsanta ar son rialaitheoir sonraí.
Sonraí a phróiseáil	Oibríocht nó tacar oibríochtaí a dhéantar ar shonraí pearsanta nó ar thacaí sonraí pearsanta, cibé acu atá modhanna uathoibrithe i gceist nó nach bhfuil, mar shampla sonraí a bhailiú, a thairgeadh, a eagrú, a struchtúrú, a stóráil, a oiriúnú nó a athrú, a aisghabháil, a chomhairliú, a úsáid, a nochtadh trí tarchur, a scaipeadh nó iad a chur ar fáil ar bhealach eile, a ailíniú nó a chomhcheangal, a shrianadh, nó a scriosadh.
Measúnú ar Thionchar Cosanta Sonraí (DPIA)	Déanann Measúnú ar Thionchar Cosanta Sonraí (DPIA) cur síos ar phróiseas a ceapadh chun rioscaí a eascraíonn as próiseáil sonraí pearsanta a aithint agus chun na rioscaí sin a íoslághdú a oiread agus is féidir, agus a luaithe agus is féidir. Is uirlisí tábhachtacha iad DPIA chun riosca a chealú agus chun comhlíonadh, lena n-áirítear comhlíonadh leanúnach, le RGCS a thaispeáint.
Duine is ábhar do na sonraí	Is éard is duine is ábhar do na sonraí ann aon duine a bhailítear, a choimeádtar nó a phróiseáiltear a chuid sonraí.
Sonraí pearsanta	Aon fhaisnéis a bhaineann le duine nádúrtha sainaitheanta nó inaitheanta (duine is ábhar do na sonraí) ar féidir é a aithint, go díreach nó go

	hindíreach, go háirithe má dhéantar tagairt d'aitheantóir mar shampla, ainm, uimhir aitheantais, sonraí suímh, aitheantóir ar líne nó má dhéantar tagairt do thoisc amháin nó roinnt tosca a bhaineann go sonrach le féiniúlacht fhisiceach, fhiseolaíoch, ghéiniteach, mheabhrach, eacnamaíoch, chultúrtha nó shóisialta an duine nádúrtha sin.
Sonraí pearsanta íogaire	Is fiú cosaint shonrach a dhéanamh ar shonraí pearsanta atá, de réir a chineáil, an-íogair maidir le cearta agus saoirsí bunúsacha mar go bhféadfadh comhthéacs a bpróiseála rioscaí suntasacha a chruthú do na cearta agus na saoirsí bunúsacha. Cuimsíonn na sonraí pearsanta sin sonraí a nochtann bunús ciníoch nó eitneach, tuairimí polaitiúla, creidimh reiligiúnacha nó fealsúnachta, nó ballraíocht i gceardchumann, sonraí géiniteacha, sonraí bithmhéadracha chun duine nádúrtha a shainaithint go huathúil

Bunús dlíthiúil chun sonraí pearsanta a bhailiú agus a phróiseáil

Leagtar amach ról CNCM in Airteagal 41 den Acht Oideachais (1998):

41.– (1) *Is é is cuspóir don Chomhairle comhairle a thabhairt don Aire maidir le nithe a bhaineann—*

(a) leis an gcuraclam don oideachas luath-óige, do bhunscoileanna agus d'iar-bhunscoileanna, agus

(b) leis na nósanna imeachta measúnachta a úsáidtear i scoileanna agus le scrúduithe in ábhair atá mar chuid den churaclam.

Dá bhrí sin, is cuid d'obair CNCM é sonraí a bhailiú agus a phróiseáil chun a sainchúram reachtúil a chomhlíonadh maidir le comhairle a thabhairt don Aire Oideachais ar chúrsaí curaclaim agus measúnaithe. Sa chás go mbítear ag oibriú leis an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige, le suíomhanna luath-óige, le scoileanna agus le páistí in ionaid chúraim agus choinneála, iarrann an Chomhairle toiliú/comhaontú ar na daoine a bhfuil baint acu leis an obair. Áirítear leis seo toiliú ó oideachasóirí/mhúinteoirí, ó bhainisteoirí/phríomhoidí agus ó thuismitheoirí/chaomhnóirí chomh maith le toiliú ó dhaoine óga faoi 18 mbliana d'aois.

Comhoibríonn an CNCM freisin le saineolaithe san oideachas, le líonraí gairmithe, le taighdeoirí agus le comhlachtaí nuair is gá sonraí pearsanta, airgeadais agus eile a bhailiú agus a stóráil chun íocaíochtaí agus conarthaí a eisiúint, mar is cuí.

Daoine is ábhar do shonraí agus cineálacha sonraí pearsanta

Agus a sainchúram reachtúil á chomhlíonadh aige, bailíonn agus próiseálann CNCM sonraí pearsanta ó dhaoine amhail:

- fostaithe
- conraitheoirí
- baill foirne choimisiúnaithe
- baill de mheithleacha forbartha, de bhoird agus den Chomhairle
- daoine aonair a ghlacann páirt i gcomhairliúchán CNCM

- daoine aonair a ghlacann páirt in obair shuíomhbhunaithe/scoilbhunaithe.
- daoine aonair agus múinteoirí atá cláraithe a osclaíonn cuntais ar curriculumonline.ie
- saineolaithe san oideachas, líonraí gairmithe, taighdeoirí agus comhlachtaí nuair is gá sonraí pearsanta, airgeadais agus eile a bhailiú agus a stóráil chun íocaíochtaí agus conarthaí a eisiúint.

Áirítear ar na catagóirí sonraí pearsanta a choimeádann CNCM, i measc rudaí eile, sonraí teagmhála, sonraí airgeadais, sonraí ghrinnfhiosrúchán an Gharda Síochána agus sonraí caidrimh dhaonna. I gcás daoine aonair i suíomhanna oideachais atá ag obair le CNCM nó atá ag cur i láthair ag comhdhálacha CNCM, d'fhéadfadh sé go n-áireofaí na sonraí pearsanta seo a leanas freisin:

- taifeadtaí físe
- taifeadtaí fuaime
- grianghraif
- saothar lámhtharraingthe agus lámhscríofa a atáirgeadh.

Stóráilann CNCM an t-ábhar ilmheán, déanann sí eagarthóireacht air d'fhoilseacháin agus d'fhéadfadh sé a bheith úsáidte chun tacú le hobair CNCM, cuirtear i láthair ag imeachtaí CNCM é agus foilsítear ar shuíomhanna gréasáin na heagraíochta é. Tá gach catagóir de shonraí pearsanta sainaitheanta i dTaifead Gníomhaíochtaí Próiseála (TGP) CNCM.

Na seacht mbunphrionsabal

Tacaíonn na seacht bprionsabal seo a leanas atá i gcoilár an Rialacháin Ghinearálta um Chosaint Sonraí le cur chuige agus obair CNCM maidir le sonraí pearsanta a phróiseáil. Déantar cur síos gairid ar gach prionsabal thíos. Úsáideann an Chomhairle tacar cáipéisí chun daoine is ábhar do sonraí a chur ar an eolas faoi na sonraí pearsanta a bhailítear agus conas agus cén fáth a ndéantar iad a phróiseáil. Cuimsítear sa cháipéisíocht seo, an Beartas Cosanta Sonraí, fógraí príobháideachta, comhaontuithe comhroinnte sonraí, conarthaí/Comhaontuithe Leibhéal Seirbhíse (CLS) agus foirmeacha amhail foirmeacha toilithe agus aontaithe, foirmeacha iarratais poist, foirmeacha coimisiúnaithe agus foirmeacha taistil agus cothaithe.

1. Dlíthiúlacht, cothroime agus trédhearcacht

Ní mór sonraí pearsanta a phróiseáil go dleathach, go cothrom agus ar bhealach trédhearcach maidir leis an duine is ábhar do na sonraí.

Baineann an prionsabal seo le bunús dleathach a bheith ag an rialaitheoir/próiseálaí sonraí chun sonraí pearsanta a bhailiú agus a phróiseáil agus chun daoine is ábhar do na sonraí a chur ar an eolas go bhfuil sonraí pearsanta á mbailiú, faoi na sonraí atá á mbailiú agus faoin gcuspóir lena mbailiú. Ní bhailíonn CNCM ach sonraí pearsanta a theastaíonn chun a sainchúram reachtúil faoi Airteagal 41 den Acht Oideachais (1998) a dhéanamh agus cuireann sí daoine is ábhar do na sonraí ar an eolas, ag an bpointe bailithe, faoin gcaoi a n-úsáidfear na sonraí.

2. Cuspóir a theorannú

Bailítear sonraí pearsanta chun críocha sonraithe, follasacha agus dlisteanacha agus ní dhéantar iad a phróiseáil tuilleadh ar bhealach nach luíonn leis na críocha sin.

Baineann an prionsabal le sonraí a úsáid chun na críche/na gcríoch a chuirtear in iúl do dhaoine is ábhar do na sonraí amháin. Cuireann CNCM daoine is ábhar do na sonraí ar an eolas faoin

bhfáth/na fáthanna a mbailítear a gcuid sonraí pearsanta, agus úsáideann sí na sonraí chun na críche/na gcríoch sin atá beartaithe amháin.

3. Sonraí a íoslaghdú

Caithfidh sonraí pearsanta a bheith leordhóthanach, ábhartha agus teoranta don mhéid atá riachtanach i ndáil leis na críocha dá ndéantar iad a phróiseáil.

Baineann an prionsabal seo le bailiú sonraí a shrianadh ionas nach mbaileofar ach na sonraí a theastaíonn chun críche sonraithe agus ionas nach ndéanfar na sonraí sin a dhúbailt nuair nach gá. Ní bhailíonn agus ní choimeádann CNCM ach sonraí a theastaíonn ón gComhairle chun a sainchúram reachtúil a dhéanamh mar atá leagtha amach faoi Airteagal 41 den Acht Oideachais (1998).

4. Cruinneas

Caithfidh sonraí pearsanta a bheith cruinn agus, nuair is gá, caithfear iad a choinneáil cothrom chun dáta.

Baineann an prionsabal seo lena thábhachtaí atá sé a chinntiú, a oiread agus is indéanta, go bhfuil na sonraí pearsanta a stóráiltear cruinn. Déanann CNCM gach beart réasúnach lena chinntiú go bhfuil na sonraí pearsanta atá aici cruinn. Tá sé de fhreagracht ar dhaoine is ábhar do shonraí sonraí a chinntiú go bhfuil na sonraí ceart ag an bpointe bailithe. Féadfaidh daoine is ábhar do shonraí teagmháil a dhéanamh le CNCM ag am ar bith agus a iarraidh go ndéanfar sonraí pearsanta a nuashonrú agus/nó a cheartú.

5. Tréimhse stórála a theorannú

Níor cheart sonraí pearsanta a choimeád níos faide ná mar is gá chun na gcríoch sin ar chucu a ndéantar na sonraí pearsanta a phróiseáil.

Cuirtear in iúl leis an bprionsabal seo nár cheart sonraí pearsanta a choimeád níos faide ná mar is gá. I bhfianaise na dtréimhsí ábhartha coimeáda chun ceanglais dlí agus chonartha a chomhlíonadh, scríosann CNCM sonraí a luaithe a bhaintear amach an cuspóir/na cuspóirí dá raibh siad beartaithe. Áirítear leis na heisceachtaí uaidh sin cásanna ina bhfuil na sonraí ag teastáil mar chuid de phróiseas smachta, de phróiseas achomhairc, de chás dlí nó go ndéantar iad a anaithnidiú agus a chomhbhailiú lena bhféadfar é a chur ar fáil mar shonraí oscailte faoin Treoir um Shonraí Oscailte agus Faisnéis ón Earnáil Phoiblí a Athúsáid) (AE) 2019/1024, a trasuíodh i ndlí na hÉireann faoin IR 376/2021 an 22 Iúil 2021.

6. Sláine agus rúndacht

Próiseálfar sonraí ar bhealach a áirithíonn slándáil iomchuí sonraí pearsanta, lena n-áirítear cosaint i gcoinne próiseáil neamhúdaraithe nó neamhdhleathach agus i gcoinne cailteanas, scríosadh nó damáiste trí thimpiste ach bearta iomchuí teicniúla agus eagrúcháin a úsáid.

Baineann an prionsabal seo lena thábhachtaí atá sé go stóráiltear sonraí pearsanta go sábháilte agus nach mbeadh rochtain orthu ach ag daoine údairithe amháin. Úsáideann CNCM ardáin shlána TF chun sonraí pearsanta a stóráil agus glacann sí bearta réasúnta agus praiticiúla chun cosc a chur le sonraí pearsanta a ghoid, a mhí-úsáid nó a dhrochúsáid agus chun sárúithe ar

shonraí pearsanta a chosc. Bíonn baill foirne a bhfuil rochtain acu ar shonraí pearsanta ag plé go díreach leis na sonraí a úsáid agus/nó déanann siad maoirseacht ar an obair. Tá rochtain ar na hardáin TF cosanta ag pasfhocal. Ina theannta sin, tá ríomhairí agus táibléid CNCM criptithe, teastaíonn fíordheimhniú ilfhactóra chun rochtain a fháil orthu agus tá fíordheimhniú cúil acu, de réir na mbeart atá á ndéanamh i réimse níos leithne na cibearshlándála. Is féidir gach gléas a dhíchumasú go cianda agus a dhíothú, agus scriostar na sonraí go léir lena n-áirítear sonraí pearsanta sa chás gur goideadh nó gur cailleadh an gléas. Sa chás go n-aimsítear an gléas, is féidir na sonraí a thabhairt ar ais don úsáideoir. Tá tuilleadh faisnéise faoi shlándáil sonraí leagtha amach i mBeartas Úsáide Inghlactha, i mBeartas Ríomhphost agus Rochtana, i mBeartas Guthán Póca, agus i mBeartas TF CNCM.

7. Freagracht

Tá an rialaitheoir freagrach as, agus ní mór dó/dí a bheith in ann, a gcomhlíontacht leis na Prionsabail Cosanta Sonraí go léir thuasluaite a léiriú; freagracht a ghlacadh maidir le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le comhlíonadh RGCS; agus a bheith in ann an chomhlíontacht seo a léiriú (trí thaifid agus trí bhearta cuí), go háirithe leis an gCoimisinéir Cosanta Sonraí.

Baineann an prionsabal seo leis an gcumas chun cloí le prionsabail na cosanta sonraí mar a mhínítear thuas agus línte soiléire freagrachta as na sonraí a bheith ann. Déanann CNCM gach beart réasúnach lena chinntiú go gcloítear leis na ceanglais cosanta sonraí. Féach an mhír Freagrachtaí thíos chun tuilleadh eolais a fháil

Cur chuige riosca-bhunaithe i leith cosaint sonraí a leabú

Úsáideann CNCM cur chuige riosca-bhunaithe i leith sonraí a phróiseáil. Tá clár rioscaí bunaithe ag CNCM atá dírithe ar chibear-ionsaí agus ar rioscaí sonraí, a shainaithníonn rioscaí a bhaineann le próisis agus le gníomhaíochtaí ar fud na heagraíochta agus léirítear ann bearta chun iad a mhaolú. Tá an clár seo coinnithe faoi athbhreithniú ag an bPríomhoifigeach Faisnéise, ag an bhFoireann Ardbhainistíochta, ag an bhFoireann Cosanta Sonraí, agus ag an gCoiste Iníúcháireachta agus Riosca. Ach an cur chuige riosca-bhunaithe a ghlacadh, cabhraítear leis na prionsabail cosanta sonraí a leabú in obair na heagraíochta.

Ceartha príobháideachta daoine is ábhar do sonraí

Mar rialaitheoir sonraí agus próiseálaí sonraí, gníomhaíonn CNCM chun a chinntiú go gcaomhnófar agus go gcosnófar ceartha príobháideachta daoine is ábhar do sonraí. Áirítear na ceartha seo a leanas leis na ceartha sin:

- go gcuirfear ar an eolas iad nuair a dhéanann CNCM sonraí pearsanta a bhailiú agus a úsáid
- Beidh sé de cheart ag an duine is ábhar do na sonraí rochtain a fháil ar na sonraí pearsanta a choinnítear air agus na sonraí sin a iarraidh i bhformáid iniompartha
- Ceartófar/nuashonrófar na sonraí pearsanta má tá aon chuid de na sonraí sin míchruinn nó neamhiomlán
- go ndéanfaí lígean i ndearmad—iarraidh ar CNCM na sonraí pearsanta a choimeádtar ar dhuine aonair a scriosadh. Caithfear sin a dhéanamh, áfach, i gcomhréir le haon oibleagáidí dlíthiúla nó reachtúla.

- Beidh sé de cheart ag an duine is ábhar do na sonraí an phróiseáil a dhéantar ar a sonraí pearsanta a shrianadh nó deireadh a chur léi
- cur i gcoinne CNCM ag baint úsáid as a sonraí chun críche/críocha áirithe.

Iniomparthacht sonraí

Tá sé de cheart ag daoine is ábhar do sonraí cóip de na sonraí a chuir siad ar fáil do CNCM a fháil, ach iad a iarraidh. Tá sé de cheart acu í sin a fháil i bhformáid struchtúrtha a chuireann ar a gcumas na sonraí a aistriú chuig rialaitheoir/próiseálaí eile. De réir RGCS, ní ghearrann CNCM aon táille as an tseirbhís seo. Déantar iarratais ar chóip de sonraí a fháil i bhformáid iniompartha mar Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta. Próiseálfar na hiarratais sin laistigh de 30 lá ar an gcoinníoll nach bhfuil siad iomarcach agus nach gcuireann siad isteach ar chearta daoine aonair eile. Chun faisnéis a fháil faoin bpróiseas seo, féach an Beartas um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta in Aguisín A agus an Fhoirm um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta in Aguisín B.

Nochtadh do thríú páirtithe

Sa chás go n-úsáideann CNCM tríú páirtithe chun sonraí pearsanta a bhailiú agus/nó a phróiseáil thar a ceann, cuirfear Comhaontú Comhroinnte/Próiseála Sonraí i bhfeidhm. Áirítear ar na samplaí d'obair a bhaineann le Comhaontuithe den sórt sin tríú páirtithe a úsáidtear chun sonraí a bhailiú, a anailísiú agus/nó a thuairisciú mar chuid de chomhairliúcháin nó de thionscadail taighde, sonraí a roinntear chun críocha iniúchóireachta agus ábhair ilmheán a roinnt le seirbhísí tacaíochta. Leagtar amach sa Chomhaontú Comhroinnte/Próiseála Sonraí cuspóir na comhroinnte/próiseála, na catagóirí sonraí lena mbaineann, agus gur gá don tríú páirtí a chinntiú go bhfuil bearta iomchuí i bhfeidhm chun na sonraí pearsanta a chosaint. Ní cheadaítear don tríú páirtí na sonraí a úsáid chun aon chríche seachas an chríoch a shonraíonn CNCM sa Chomhaontú Comhroinnte/Próiseála Sonraí. Téann na catagóirí sonraí pearsanta a roinntear, an méid sonraí atá i gceist, agus na rioscaí a bhaineann leis an aistriú i bhfeidhm ar leibhéal na mionsonraí a chuirtear sa Chomhaontú.

Bunaíodh an tAcht um Chomhroinnt agus Rialachas Sonraí (2019) chun bunús dlí a sholáthar do chomhlachtaí poiblí le sonraí a chomhroinnt. Agus sonraí á comhroinnt le ranna Rialtais nó comhlachtaí eile ag CNCM, bainfear úsáid as an gcóras seo, tríd an mBord um Rialachas Sonraí, mar chuid d'fheachtas an Rialtais chun trédhearcacht ar úsáid éifeachtúil sonraí saoránach a sholáthar le seirbhísí poiblí a chur ar fáil.

Measúnachtaí ar Thionchar Cosanta Sonraí

I bhfianaise an chur chuige riosca-bhunaithe i leith na cosanta sonraí a ghlacann CNCM, agus an tábhacht a bhaineann le breithnithe príobháideachta a chur san áireamh ón tús agus réimsí oibre á bpleanáil, cuirfidh CNCM Measúnachtaí ar Thionchar Cosanta Sonraí (MTCSanna) i gcrích nuair a mheastar go mbeidh sé ina chuidiú nó go bhfuil gá leis. Is próiseas é DPIA chun breithniú go córasach ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag tionscadal nó tionscnamh ar phríobháideacht daoine aonair. Cuirfidh MTCS ar chumas CNCM saincheisteanna féideartha príobháideachta a shainiú sula dtiocfaidh siad chun cinn agus teacht ar bhealach chun iad a mhaolú. Má thaispeánann DPIA nach féidir na rioscaí a sainaithníodh a mhaolú go hiomlán, rachaidh CNCM i gcomhairle leis an gCoimisinéir Cosanta Sonraí.

I gcás tairiscintí le haghaidh taighde agus mar a bhfuil bailiú sonraí pearsanta ar scála mór i gceist, iarrann CNCM go gcuirtear faisnéis sa tairiscint maidir le cosaint sonraí lena n-áirítear próisis, cosaintí,

anailís riosca, agus tosca maolaitheacha. Leagtar amach sna conarthaí taighde, dá réir sin, socruithe maidir le rialaitheoir/próiseálaí sonraí.

Cumarsáid le daoine is ábhar do shonraí

Cuirfear daoine is ábhar do shonraí ar an eolas faoi na rudá seo a leanas sula mbailítear sonraí pearsanta mar chuid d'obair CNCM nó ag tráth a mbailithe:

- na cineálacha sonraí pearsanta a bhailítear
- an críoch/na críocha chuig a n-úsáidfear na sonraí
- modhanna próiseála
- cearta daoine is ábhar do shonraí maidir lena sonraí pearsanta,
- an tréimhse coinneála,
- cibé a roinnfear sonraí le tríú páirtithe nó nach roinnfear.

I gcás obair CNCM le suíomhanna luath-óige agus le scoileanna, agus mar a n-iarrtar comhaontú agus toiliú chun taifeadtaí ilmheán agus/nó samplaí d'obair daoine óga a bhailiú, tugtar an fhaisnéis thuas i bhfoirm litreach do gach tuismitheoir/caomhnóir agus don scoláire sa chás ina bhfuil sé 18 mbliana d'aois. Iarrtar toiliú chomh maith ó na daoine óga siúd atá faoi 18 mbliana d'aois. I gcás úsáideoirí a thugann cuairt ar shuíomhanna gréasáin CNCM, soláthraítear an fhaisnéis i [ráiteas príobháideachta an tsuímh gréasáin](#).

Toiliú

Mar a leagadh amach cheana, bailíonn agus próiseálann CNCM sonraí pearsanta d'fhonn a sainchúram reachtúil a chomhlíonadh mar a leagtar amach in Airteagal 41 den Acht Oideachais (1998) agus iarrann sí toiliú gach duine aonair a sonraí a bhailiú agus a phróiseáil chun críocha sonracha. Faigheann CNCM toiliú sonrach, feasach agus atá tugtha dá ndeoin féin ó gach duine aonair óna mbailítear sonraí. Déantar é seo a chinntiú tríd an toiliú dearfach a thaifeadadh. Is féidir le daoine aonair a thoiliú a tharraingt siar am ar bith agus cuirtear daoine aonair ar an eolas faoin gceart seo roimh dóibh a d'toiliú a thabhairt.

Is príomhghné í d'obair CNCM ná rannpháirtíocht le daoine óga. Chun tacú leis an obair seo iarrann CNCM toiliú ar gach duine óg atá 18 mbliana d'aois agus os a chionn agus ar thuismitheoirí/chaomhnóirí iad siúd atá faoi 18 mbliana d'aois, agus más cuí, ar bhaill foirne. I gcás páistí óga faoi bhun 18 mbliana d'aois, iarrtar a d'toiliú nuair atá toiliú tugtha ag a dtuismitheoirí. Tá foirmeacha toilithe mionathraithe á bhforbairt do pháistí níos óige agus dóibh siúd le riachtanais bhreise. Ní shainaithear daoine óga de réir ainm in aon taifid ná in aon obair scríofa.

Bunaithe ar an aiseolas a fuarthas ó shuíomhanna/scoileanna agus ó bhaill foirne ar fud na heagraíochta, déantar na foirmeacha toilithe a athbhreithniú go rialta agus a nuashonrú de réir mar is gá. Aithníonn CNCM an tábhacht a bhaineann le toiliú/comhaontú feasach agus déantar iarracht na foirmeacha seo a sholáthar ag baint úsáid as Bhéarla simplí do dhaoine fásta agus do dhaoine óga araon.

Sárúithe ar shonraí pearsanta

Déanann CNCM gach beart réasúnta chun a chinntiú go stóráiltear sonraí pearsanta go sábháilte agus faoi rún. Ach mar sin féin, d'fhéadfadh sé go dtarlódh agus tarlaíonn sárúithe ar shonraí pearsanta. Tá próiseas foirmeálta ag CNCM chun freagairt do shárúithe a bhí ar tí tarlú agus do shárúithe má, agus nuair, a tharlaíonn siad. Cuimsítear leis sin nósanna imeachta atá sainithe go soiléir maidir le tuairisciú

inmheánach a dhéanamh ar shárúithe, iniúchadh a dhéanamh ar na sárúithe, cinnteoireacht chuí a dhéanamh mar fhreagairt do shárúithe, agus nuair is gá, na sárúithe a thuairisciú do na hábhair chuí sonraí, agus don Choimisinéir Cosanta Sonraí laistigh den 72 uair de réir an dlí. Féach Aguisíní C agus D i gcomhair an Bheartais um Shárúithe ar Shonraí agus an Pro forma.

Coinnítear taifead ar shárúithe a bhí ar tí tarlú agus ar shárúithe agus cuireann sé seo bonn eolais faoi obair leanúnach na Foirne Cosanta Sonraí maidir le rioscaí a athbhreithniú agus freagairt dóibh. Ar bhonn rialta, déanann CNCM ionsamhlúcháin bainistithe bagairtí chun sláine ár néalacmhainní a mheas. Áirítear na nithe seo a leanas leis na hionsamhlúcháin:

- ionsaithe fioscaireachta spriocdhírthe/bainte faisnéise aitheantais chun iarracht a dhéanamh faisnéis íogair a fháil, mar shampla, ainmneacha úsáideora, pasfhocail agus faisnéis phearsanta eile
- ionsaithe lántrialacha ina n-úsáidtear modh tástála agus earráide agus gintear roinnt iomalartuithe pasfhocail chun cuntais úsáideora san Azure Directory a bhriseadh
- ionsaithe spraeáilte pasfhocail ina n-úsáidtear pasfhocail choitianta chun cuntais úsáideora a bhriseadh san Azure Directory.

Mar atá ann i gcás an taifid, cabhraíonn an fhoghlaim a dhéantar mar thoradh ar na hionsamhlúcháin seo le hobair na bhFoirne Cosanta Sonraí agus TF.

Freagrachtaí

Tá gach ball d'fhoireann CNCM freagrach as a chinntiú go ndéanann siad sonraí pearsanta a phróiseáil go hiomchuí agus go gcomhlíonann siad na caighdeáin a leagtar amach sa bheartas seo. Chuige sin, cuireadh forbairt ghairmiúil leanúnach ar fáil do gach ball foirne maidir le cosaint sonraí agus cuirtear leis an oiliúint sin le himeacht ama le forbairt ghairmiúil leanúnach ar ghnéithe ar leith den chosaint sonraí, mar shampla, an chibearshláidáil. Áirítear é freisin in oiliúint ionduchtúcháin gach uile bhall foirne nua.

Mar chomhlacht poiblí, tá Oifigeach Cosanta Sonraí ag CNCM ar a bhfuil freagracht fhoriomlán as cosaint sonraí. Ina theannta sin, tá Leas-oifigeach Cosanta Sonraí ag an eagraíocht atá ina bhall den Fhoireann TF freisin agus mar sin tá nasc díreach idir an chosaint sonraí agus TF, rud atá tábhachtach go háirithe i réimse na cibearshláidála. Faigheann an tOifigeach Cosanta Sonraí agus an Leas-oifigeach Cosanta Sonraí tacaíocht ina gcuid oibre ón bhFoireann Cosanta Sonraí, foireann a n-oibríonn a baill ar fud na heagraíochta agus a thuairiscíonn go díreach don Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Tugann an tOifigeach Cosanta Sonraí an t-eolas is déanaí do bhaill foirne ábhartha a bhaineann le cosaint sonraí. Tá oiliúint chreidiúnaithe sa réimse ar bhaill den Fhoireann Cosanta Sonraí.

Aguisín A: Beartas um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta

Réamhrá

Faoi RGCS, tá sé de cheart ag gach duine rochtain ar a chuid faisnéise pearsanta a iarraidh. Leagtar amach in Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP) an chaoi a bhfreagraíonn an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM) iarratais agus an chaoi a ndéileáil an CNCM le hiarratais a dhéanann daoine aonair chun rochtain a fháil ar a sonraí pearsanta. Is é aidhm an bheartais ná CNCM a chumasú i dtaobh na nithe seo a leanas:

- ár n-oibleagáidí faoi RGCS a chomhlíonadh, agus go háirithe, freagairt go tráthúil agus go hiomchuí do IDSPanna;
- a chinntiú go bhfuil an fhaisnéis a choinnítear faoi dhaoine is ábhar do shonraí cruinn agus cothrom le dáta; agus
- an leibhéal muiníne a mhéadú ach a bheith oscailte le daoine aonair faoin bhfaisnéis a choinnítear fúthu.

Cé dó a bhfuil an nós imeachta IDSP seo?

Is do dhaoine aonair a gcoimeádann CNCM a gcuid sonraí é an nós imeachta. Áirítear ar an liosta mar shampla, cé nach liosta uileghabhálach é:

- taifeadtaí físe
- taifeadtaí fuaimne
- grianghraif
- saothar lámhtharraingthe agus lámhscríofa a atáirgeadh
- fostaithe reatha nó iarfhostaithe, idir bhuan agus sealadach
- conraitheoirí reatha agus iarchonraitheoirí
- baill foirne choimisiúnaithe reatha agus iarbhaill foirne choimisiúnaithe
- baill reatha agus iarbhaill de mheithleacha ábhair forbartha, de bhoird agus den Chomhairle
- daoine aonair a ghlacann páirt i gcomhairliúchán CNCM
- daoine aonair a ghlac páirt i líonra CNCM san am a chuaigh thart agus iad siúd a ghlacann páirt sa líonra faoi láthair.

Ceartha an duine is ábhar do na sonraí

Má tá faisnéis phearsanta á próiseáil, tá na ceartha seo a leanas ag duine is ábhar do na sonraí:

- a bheith ar an eolas cibé atá aon sonraí pearsanta ag rialaitheoir sonraí faoi nó nach bhfuil.
- tuairisc a fháil ar na sonraí a choinnítear faoi agus, má tá sé incheadaithe agus praiticiúil, cóip de na sonraí a fháil.
- eolas a fháil ar an gcúis/na cúiseanna a bhfuil a shonraí á bpróiseáil, agus an áit ónar bhfuarthas iad.
- eolas a fháil ar cibé acu atá an fhaisnéis á nochtadh do dhuine eile ar bith seachas faighteoir bunaidh na sonraí nó nach bhfuil; agus má tá, eolas a fháil ar chéannacht na bhfaighteoirí sin.

- an ceart chun iniomparthacht sonraí. Féadfaidh daoine is ábhar do shonraí a iarraidh go n-aistreo faí a sonraí pearsanta chucu nó chuig tríú páirtí i bhformáid atá inléite ag meaisín (JPG, scannán MP4, Word, PDF, srl.) Mar sin féin, ní féidir iarratais den sórt sin a chomhlíonadh ach amháin má shásaítear na riachtanais seo a leanas: 1) thug an duine is ábhar do na sonraí na sonraí do CNCM, 2) déantar na sonraí a phróiseáil go huathoibríoch agus 3) próiseáiltear na sonraí bunaithe ar thoilíú nó ar chonradh a chomhlíonadh.
- an ceart chun sonraí pearsanta míchearta a choinnítear a cheartú.
- an ceart sonraí pearsanta a scriosadh. Níl sé sin infheidhmithe ach in imthosca áirithe agus ní ceart iomlán é. Féadfaidh an duine is ábhar do na sonraí a iarraidh go scriosfaí a sonraí pearsanta má shásaítear na riachtanais seo a leanas:
  - níl na sonraí pearsanta ag teastáil a thuilleadh chun na críche chuig ar bailíodh nó ar próiseáladh ar dtús iad
  - Tá CNCM ag brath ar thoilíú mar bhunús dleathach chun na sonraí a choinneáil, agus déanann an duine aonair a thoilíú a tharraingt siar.

Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP) i scríbhinn

Tá Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP) i gceist le hiarratas ar bith a dhéanann duine aonair nó tuismitheoir/caomhnóir thar ceann a pháiste le haghaidh faisnéis a choinníonn CNCM orthu a fháil. Caithfear IDSP a dhéanamh i scríbhinn, go leictreonach nó tríd an bpost. Ní dhéanfaidh CNCM próiseáil ar iarratais a dhéantar ó bhéal ar fhaisnéis a choinnítear faoi dhuine aonair. Cuirfear Foirm IDSP ar fáil do dhuine aonair ar mian leis iarratas a dhéanamh (féach ar Agusín B). Ach mar sin féin, má theastaíonn cúnaimh ón iarratasóir, déanfaidh CNCM iarracht cabhair a sholáthar dó/di.

Sa chás go ndéanann duine IDSP ó bhéal chuig ball foirne CNCM, ba cheart tuilleadh treorach a lorg ó **Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM** a threoróidh an duine aonair chuig an bhFoirm IDSP agus a chuirfidh in iúl don duine aonair gur cheart an t-iarratas a dhéanamh i scríbhinn. Ní chuirfidh CNCM faisnéis phearsanta ar fáil trí na meáin shóisialta.

Próiseas IDSP

Céim 1: Faisnéis a iarraidh

Chun go mbeidh CNCM in ann freagra a thabhairt ar IDSP go tráthúil, ba cheart don duine is ábhar do na sonraí nó tuismitheoir/caomhnóir an pháiste na nithe seo a leanas a dhéanamh:

- Iarratas a chur isteach ach Foirm um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta CNCM a úsáid.
- Go leor faisnéise a chur ar fáil do CNCM chun a chéannacht a fhíorú (lena chinntiú gurb é an duine a iarrann an fhaisnéis an duine is ábhar do na sonraí nó duine aonair atá údaraithe ag an duine is ábhar do na sonraí).

Faoi réir na ndíolúintí dá dtagraítear sa bheartas seo, cuirfidh CNCM faisnéis ar fáil do dhaoine is ábhar do shonraí mar a ndéantar iarratais i scríbhinn agus mar a bhfaightear an t-iarratas ó dhuine ar féidir le CNCM a chéannacht a fhíorú.

Mar sin féin, d'fhéadfadh sé nach soláthródh CNCM sonraí mar a mbeadh na hacmhainní a theastódh chun na sonraí iarrtha a aithint agus a aisghabháil ró-dheacair nó fadálach. Mar shampla, dá ndéanadh an duine is ábhar do na sonraí iarratas i dtaobh na sonraí ar fad a bhailigh an eagraíocht faoi riamh, d'fhéadfadh sé go dtógfadh sé an iomarca ama agus acmhainní chun an t-iarratas a chomhlíonadh. Sa chás sin, iarrfaidh CNCM ar an duine is ábhar do na sonraí faisnéis níos sonraí a iarraidh. Is dóichí go n-éireoidh le hiarratais má tá siad sonrath agus dírithe ar fhaisnéis áirithe. Áirítear leis na tosca a chabhraíonn le raon an chuardaigh a chúngú ná Aitheantóir an Tionscadail a úsáid, an tréimhse ama inar bailíodh an fhaisnéis a aithint agus a bheith sainiúil faoi chineál na sonraí a lorgáidh (mar shampla, cóip d'fhoirm áirithe, píosaí físe, grianghraif, taifid ríomhphoist).

Céim 2: Céannacht a fhíorú

Seiceálfaidh Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM céannacht aon duine a dhéanann IDSP lena chinntiú nach dtugtar faisnéis ach don duine ábhartha. Éilíonn an Fhoirm IDSP ar an duine is ábhar do na sonraí dhá chineál doiciméid aitheantais a sholáthar, ceann amháin ar cáipéis fótagrafach aitheantais é agus an ceann eile chun an seoladh a dhearbhu. Murab é an t-iarratasóir an duine is ábhar do na sonraí, teastaíonn deimhniú i scríbhinn go bhfuil an t-iarratasóir údaraithe chun gníomhú thar ceann an duine is ábhar do na sonraí.

Nóta: Cé go mbaineann an ceart rochtana faoi Airteagal 15 de RGCS leis an gceart atá ag duine rochtain a fháil ar a shonraí pearsanta féin, bheadh sé réasúnach freisin iarratas rochtana a chuir tuismitheoir nó caomhnóir isteach thar ceann páiste a chomhlíonadh freisin. Sa chás sin, ba cheart go mbeadh an tOifigeach Cosanta Sonraí sásta go bhfuil an t-iarratasóir ag gníomhú thar ceann agus ar mhaithe le leas an pháiste a n-iarrtar a shonraí.

Céim 3: Faisnéis d'Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP)

Mar a bhfuil Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM réasúnta sásta leis an bhfaisnéis a chuireann an t-iarratasóir i láthair (.i. foirm um iarratas duine ar a shonraí pearsanta comhlánaithe agus cáipéisí aitheantais más gá) tabharfaidh an tOifigeach Cosanta Sonraí fógra don iarratasóir go bhfreagrófar IDSP laistigh de 30 lá féilire. Tosaíonn an tréimhse 30 lá ón dáta a fhaightear na doiciméid riachtanacha go léir ón iarratasóir.

Céim 4: An fhaisnéis a athbhreithniú

Baileoidh Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM an fhaisnéis uile mar a iarrtar in IDSP agus cinnteoidh sé go n-athbhreithnítear an fhaisnéis, a mhéid is indéanta é, chun a chinntiú go bhfreagrófar an t-iarratas laistigh den tréimhse 30 lá féilire.

Céim 5: Freagra ar Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta

Cinnteoidh Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM go seoltar freagra i scríbhinn ar ais chuig an iarratasóir. Is trí ríomhphost a dhéanfar é, mura sonraíonn an t-iarratasóir gur mian leis an freagra a fháil ar bhealach eile (mar shampla, sa phost). Ní sholáthródh CNCM faisnéis ach ar bhealaí atá slán. Nuair a chuirfear cóipeanna crua faisnéise sa phost, séalófar iad agus seolfar mar phost cláraithe iad. Nuair a sheolfar cáipéisí ar ríomhphost, beidh siad cosanta le pasfhocal (criptithe) agus seolfar an pasfhocal chuig an iarratasóir ar bhealach eile.

Céim 6: Cartlannú

Tar éis an freagra a sheoladh chuig an iarratasóir, measfar go bhfuil IDSP curtha i gcrích agus déanfaidh Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM an t-iarratas a chartlannú.

Díolúintí

Níl sé de cheart ag duine aonair rochtain a fháil ar fhaisnéis a thaifeadtar faoi dhuine eile, mura ionadaí údaráithe é nó mura bhfuil freagracht tuismitheoirí nó caomhnóireachta air. Ní cheanglaítear ar CNCM freagra a thabhairt ar iarratais ar fhaisnéis mura gcuirtear go leor sonraí ar fáil dó le go bhféadfar suíomh na faisnéise a shainiú agus mura féidir é a shásamh maidir le céannacht an duine is ábhar do na sonraí a dhéanann an t-iarratas.

I bprionsabal, ní nochtfaidh CNCM na cineálacha faisnéise seo a leanas de ghnáth mar fhreagairt ar iarratas Duine ar Shonraí Pearsanta:

- Faisnéis faoi dhaoine eile:
Féadfaidh IDSP faisnéis a bhaineann le duine aonair eile nó le daoine aonair eile seachas an duine is ábhar do na sonraí a chumhdach. Ní cheadófar rochtain ar shonraí den sórt sin, mura dtoilíonn na daoine eile lena mbaineann a sonraí a nochtadh. Ceilfear faisnéis a bhaineann le daoine agus, más gá agus nuair is gá, chun anaithnideacht a chinntiú.
- Athiarratais:
Sa chás gur cuireadh isteach iarratas comhchosúil nó comhionann maidir le duine is ábhar do shonraí agus gur tugadh freagra air laistigh de thréimhse réasúnach ama, agus sa chás nach bhfuil aon athrú suntasach ar na sonraí pearsanta a choinnítear i ndáil leis an duine sin is ábhar do na sonraí, measfar gur athiarratas é aon iarratas eile a dhéantar laistigh de thréimhse 3 mhí ón mbuniarratas, agus ní sholáthróidh CNCM cóip eile de na sonraí céanna.
- Faisnéis atá ar fáil go poiblí:
Ní cheanglaítear ar CNCM cóipeanna de dhoiciméid atá ar fáil don phobal cheana féin a sholáthar.
- Tuairimí a thugtar faoi rún nó faoi chosaint an dlí cóipchirt:
Ní gá do CNCM sonraí pearsanta a choinnítear faoi dhuine is ábhar do shonraí a nochtadh má tugadh na sonraí i bhfoirm tuairime a tugadh faoi rún nó atá faoi chosaint ag an dlí cóipchirt.

IDSP a dhiúltú

Tá cásanna ann nuair nach bhfuil sé de cheart ag daoine faisnéis a bhaineann leo a fheiceáil. Mar shampla:

- Mura gcoinnítear an fhaisnéis ach chun críche staitisticí nó taighde, agus mar nach gcuirtear torthaí na hoibre staidrimh nó an taighde ar fáil i bhfoirm a shainiú aon duine de na daoine atá i gceist.
- Is féidir iarratais a dhéantar chun críocha eile, nach sonraí cosanta iad, a dhiúltú.

Má dhiúltaíonn an tOifigeach Cosanta Sonraí IDSP thar ceann CNCM, leagfar amach na cúiseanna leis an diúltú go soiléir i scríbhinn. Tá aon duine atá míshásta le toradh IDSP i dteideal iarratas a dhéanamh go ndéanfaí athbhreithniú ar an toradh.

Aguisín B: Foirm um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP)

NCCA
An Chomhairle Náisiúnta
Curriculum agus Measúnachta
National Council for
Curriculum and Assessment

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta
Foirm um Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta

Tá sé de cheart agat sonraí pearsanta a d'fhéadfadh a bheith againn fút a iarraidh. Tugtar Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta (IDSP) air sin. Más mian leat IDSP a dhéanamh, comhlánaigh an fhoirm seo agus seol ar ais chugainn tríd an bpost nó ar ríomhphost í.

1. Sonraí an duine atá ag iarraidh na faisnéise

Ainm Iomlán:

Dáta Breithe:

LL

MM

BBBB

Seoladh Teagmhála:

Sonraí Teagmhála:

Uimhir Bhaile:

Uimhir Fóin Póca:

Ríomhphost:

2. An tú an duine is ábhar do na sonraí?

Is mé Más fútsa an fhaisnéis, tabhair cóip d'aitheantas fótagrafach a d'eisigh an rialtas, mar shampla, Pas nó Ceadúnas Tiomána agus cruthúnas seolta, mar shampla, bille fónais.

Ní mé Má tá tú ag gníomhú thar ceann an duine is ábhar do na sonraí lena údarás i scríbhinn; caithfear an t-údarás sin a sheoladh chugainn agus cuid 4 a chomhlánú.

Aitheantas a
d'eisigh an
Rialtas:

Cuir tic leis an
doiciméad atá
faoi iamh

Cruthúnas ar
Sheoladh:

Cuir tic leis an
doiciméad atá
faoi iamh

3. Cur síos ar na sonraí a iarrtar

Déan cur síos, le do thoil, ar an bhfaisnéis atá uait mar aon le faisnéis ar bith eile atá ábhartha. Cuideoidh sé sin linn an fhaisnéis a theastaíonn uait a aithint.

3.1 Iarratas Duine ar a Shonraí maidir le híomhánna físe nó fótagrafacha

Má tá iarratas ar do Shonraí Pearsanta á dhéanamh agat maidir le híomhánna físe nó fótagrafacha a choinnímid, úsáidimid an íomhá ar do dhoiciméad fótagrafach aitheantais ón Rialtas chun cabhrú linn.

3.2 Iarratas ó thuismitheoir/chaomhnóir thar ceann a pháiste maidir le híomhánna físe nó fótagrafacha

Má dhéanann tú iarratas ar shonraí maidir le híomhánna físe nó fótagrafacha mar thuismitheoir/chaomhnóir thar ceann do pháiste, ceanglófar ort grianghraf a thabhairt dúinn chun an duine is ábhar do na sonraí/an páiste a shainaithint. Má tá iarratas á sheoladh agat sa phost, priontáil íomhá shoiléir inaitheanta agus cuir faoi iamh le d'iarratas í. Má tá d'iarratas á sheoladh agat ar ríomhphost, ceangail an íomhá le d'iarratas ríomhphoist. Ná seol bunchóipeanna de ghrianghraif; seol cóipeanna chugainn le do thoil. Scríosfaidh CNCM aon íomhánna tar éis iarratas an duine ar sonraí a chur i gcrích.

Tá grianghraf faoi iamh:

Cuir tic go bhfuil grianghraf faoi iamh

4. Cé chuige a gcuirfidh CNCM an fhaisnéis IDSP?

Tá an rogha ag an iarratasóir IDSP cinneadh a dhéanamh maidir le cé chuige ar cheart an t-ábhar iarrtha a sheoladh.

Seol an t-eolas atá iarrtha chuig:

An duine is ábhar do na sonraí:

Cuir tic isteach

Ionadaí an Duine is Ábhar do na Sonraí

Cuir tic isteach

Cead chun an fhaisnéis a thabhairt d'ionadaí údaraithe.

Tugaim mo chead do _____ (líon isteach ainm an ionadaí údaraithe) rochtain a fháil ar mo sonraí pearsanta.

Síniú an duine is ábhar do na sonraí:

Ainm priontáilte:

Dáta:

Deimhniú ó ionadaí údaraithe an duine is ábhar do na sonraí.

Le comhlánú ag ionadaí údaraithe an duine is ábhar do na sonraí.

Deimhním gur mé ionadaí údaraithe an duine is ábhar do na sonraí.

Ainm:

Seoladh:

Síniú:

Dáta:

Seol chugam faisnéis faoin duine is ábhar do na sonraí trí:

Post cláraithe:

Cuir tic
isteach

Ríomhphost:

Cuir tic
isteach

Iarratas ar fhaisnéis a chur sa phost

Ríomhphost

Má sheoltar faisnéis sa phost, úsáid an seoladh seo a leanas:

**An tOifigeach Cosanta Sonraí
An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus
Measúnachta
Áras ESRI,
Cearnóg Whitaker,
Cé Sir John Rogerson,
Baile Átha Cliath 2,
D02 K138,
Éire**

Má sheoltar faisnéis i ríomhphost, úsáid an seoladh seo a leanas:

dpo@ncca.ie

Scríobh "Iarratas Duine ar a Shonraí" i réimse ábhair an ríomhphoist le do thoil.

An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta – Iarratas Duine ar a Shonraí Pearsanta

Déanfaimid ár ndícheall d'iarratas ar shonraí pearsanta a phróiseáil chomh tapa agus is féidir laistigh de 30 lá féilire. Má bhíonn ceist ar bith agat agus d'iarratas á phróiseáil, ná bíodh drogall ort dul i dteagmháil linn ag an seoladh ríomhphoist: dpo@ncca.ie

Aguisín C: Beartas CNCM um Sháruihte ar Shonraí

Réamhrá

Is gníomhaireacht reachtúil faoi choimirce na Roinne Oideachais í an Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM). Cuireann CNCM comhairle ar an Aire Oideachais faoi churaclam agus faoi mheasúnú don oideachas luathóige, bunscoile agus iar-bhunscoile. Déanann CNCM a dícheall chun ceanglais an Bhille um Chosaint Sonraí, 2018, an Rialacháin Ghinearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS) agus na Treorach um Fhorfheidhmiú an Dlí 2016/680 a chomhlíonadh ina leagtar amach caighdeáin níos airde maidir le cearta príobháideachta daoine is ábhar do na sonraí a chosaint agus sonraí pearsanta a phróiseáil.

Ón 25 Bealtaine 2018, ceanglaíonn RGCS ar eagraíochtaí sáruihte ar shonraí pearsanta a thuairisciú don údarás ábhartha maoirseachta, sa chás go bhfuil riosca ann do na daoine aonair lena mbaineann i gceist le sárú. Ní mór d'eagraíochtaí sin a dhéanamh laistigh de 72 uair an chloig ón am a thuig siad go raibh sárú ann. Sa chás gur dóigh go mbeidh riosca ard ann do na daoine aonair lena mbaineann, caithfidh eagraíochtaí na daoine sin a chur ar an eolas gan aon mhoill mhíchúí.

Glacann CNCM cur chuige riosca-bhunaithe i leith cosaint sonraí agus féachann sí go gníomhach le rioscaí a bhaineann lena próiseáil sonraí pearsanta a shainiú d'fhonn gníomhartha iomchuí a dhéanamh chun na rioscaí sin a mhaolú. Mar sin féin, d'fhéadfadh sé go dtarlódh sáruihte ar shonraí in ainneoin na mbeart teicniúil nó fisiciúil. D'fhéadfadh sé go dtarlódh sárú mar thoradh ar earráid dhaonna freisin. Tugann an doiciméad beartais seo breac-chuntas ar fhreagrachtaí CNCM i gcás sáruihte ar shonraí lena n-áirítear an oibleagáid fógra a thabhairt don Choimisinéir Cosanta Sonraí agus do dhaoine aonair ábhartha eile mar a éilítear faoi RGCS. Leagtar amach sa bheartas freisin an próiseas trína bhfreagraíonn an eagraíocht do sháruihte (agus do sháruihte a bhí ar tí tarlú) agus lena maolaítear sáruihte laistigh den eagraíocht sa todhchaí.

Nós imeachta um fhreagairt do shárú ar shonraí

Ba cheart gach sárú ar shonraí laistigh de CNCM agus gach sárú ar shonraí a dhéanann CNCM a thuairisciú d'Oifigeach Cosanta Sonraí na heagraíochta ar dpo@ncca.ie nó 087 635 3658 a luaithe agus is féidir. A luaithe a thuairiscítear sárú ar shonraí pearsanta nó má bhraitheann an tOifigeach Cosanta Sonraí é, tionscnaítear an Nós Imeachta um Fhreagairt do Shárú ar Shonraí seo a leanas.

Céim 1	Sainiúitear agus deimhnítear gur tharla sárú. Tá an tOifigeach Cosanta Sonraí i gcomhar, nuair is féidir, leis an bhFoireann Cosanta Sonraí freagrach as a chinneadh cibé ba cheart an sárú a mheas mar shárú a dhéanann difear do shonraí pearsanta nó nár cheart.
Céim 2	Déantar beart láithreach chun an sárú a stopadh má tá sé ar siúl nó chun na sonraí lena mbaineann a laghdú.
Céim 3	Cinntítear go ndéantar iniúchadh ceart neamhchlaonta a thionscnadh, a dhéanamh, a dhoiciméadú agus a thabhairt i gcrích. Úsáidtear an Clár um Sháruihte ar Shonraí chun an fhaisnéis sin a thairneadh. Tá an tOifigeach Cosanta Sonraí freagrach as gach cinneadh agus gníomh i ndáil leis an sárú a dhoiciméadú. Féadfaidh Oifig Choimisinéir Cosanta Sonraí na hÉireann athbhreithniú a dhéanamh air sin agus dá bhrí sin scríobhfar é chomh beacht agus chomh críochnúil agus is féidir chun inrianaitheacht agus cuntasacht a chinntiú.
Céim 4	Aithnítear riachtanais feabhsúcháin agus doiciméadaítear an feabhsúchán.

Céim 5	Cuirtear an sárú in iúl d'oifig Choimisinéir Cosanta Sonraí na hÉireann más gá. Ní gá gach sárú ar shonraí pearsanta a chur in iúl don Oifig. Ní thionscnaítear na hoibleagáidí fógra faoi RGCS ach amháin nuair a dhéantar sárú ar shonraí pearsanta agus gur dóigh go mbeidh riosca ann do chearta agus do shaoirsí daoine aonair. Bunóidh an tOifigeach Cosanta Sonraí, nuair is féidir, i gcomhar leis an bhFoireann Cosanta Sonraí, cibé ba cheart an sárú ar shonraí pearsanta a thuairisciú d'Oifig Choimisinéir Cosanta Sonraí na hÉireann nó nár cheart.
Céim 6	Comhordaítear cumarsáid inmheánach agus sheachtrach. Déanfaidh an tOifigeach Cosanta Sonraí an riosca a bhaineann leis an sárú ar shonraí pearsanta a mheas agus cinntídh sé cibé is gá an sárú a thuairisciú nó nach gá.

Próiseas um shárú a chur in iúl

Chun cinnteoireacht a éascú agus chun a chinneadh cibé a chaithfidh an eagraíocht an sárú a chur in iúl don Choimisinéir Cosanta Sonraí agus do dhaoine aonair lena mbaineann nó nach gcaithfidh, úsáideann CNCM próiseas bainistithe cáilíochta riosca agus próisis bhraite, iniúchta agus tuairiscithe. Agus cinneadh á dhéanamh faoina thromchúisí atá an sárú do dhaoine aonair lena mbaineann, breathnaítear ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag an sárú ar dhaoine aonair ar nochtadh a sonraí. Déantar na gnéithe seo a leanas a mheas agus an tionchar féideartha seo á mheas:

- cineál, íogaireacht agus líon na sonraí pearsanta atá i gceist
- an rud is cúis leis an sárú
- an cineál sonraí a nochtadh
- a éasca a bheadh sé daoine aonair a aithint ó na sonraí
- a dhéine atá na hiarmhairtí do dhaoine aonair
- tréithe speisialta an duine/na ndaoine aonair – m.sh. d'fhéadfadh sárú a bhaineann le daoine leochaileacha iad a chur i mbaol díobhála atá níos mó
- líon na ndaoine atá i gceist
- tosca maolaitheacha atá i bhfeidhm agus cibé a nochtadh sonraí pearsanta daoine leochaileacha nó nár nochtadh.

Mar a fhorálann Oifig an Choimisinéara Cosanta Sonraí, úsáideann CNCM an treoir seo a leanas chun leibhéal riosca a shainiú.

Riosca íseal	Ní dócha go mbeidh tionchar ag an sárú ar dhaoine aonair, nó is dócha nach mbeidh ach tionchar fíorbheag ann.
Riosca meánach	D'fhéadfadh sé go mbeadh tionchar ag an sárú ar dhaoine aonair, nó is dócha nach mbeidh tionchar suntasach ann.
Riosca ard	D'fhéadfadh sé go mbeadh tionchar mór ag an sárú ar dhaoine aonair lena mbaineann.
Riosca trom	D'fhéadfadh sé go mbeadh tionchar criticiúil ag an sárú ar dhaoine aonair lena mbaineann.

Fógra tosaigh faoi shárú

Más dócha go mbeidh riosca ann do chearta agus do shaoirsí na ndaoine lena mbaineann mar thoradh ar shárú, tabharfaidh an tOifigeach Cosanta Sonraí fógra do na daoine is ábhar do na sonraí láithreach bonn. Úsáidfeadh teanga shoiléir shimplí san fhógra a chuirfeadh chuig na daoine is ábhar do na sonraí leis an Fhoirm Fógra maidir le Sárú ar Shonraí – an duine is ábhar do na sonraí. Más rud é, mar gheall ar líon na ndaoine is ábhar do na sonraí lena mbaineann, go bhfuil sé an-deacair fógra a thabhairt dóibh ar fad, glacfaidh an tOifigeach Cosanta Sonraí na bearta is gá chun a chinntiú go dtabharfar fógra do na daoine is ábhar do na sonraí lena mbaineann trí bhealaí iomchuí atá ar fáil go poiblí.

Sa chás go bhfuil tuairisc le cur chuig Oifig an Choimisinéara Cosanta Sonraí, déantar sin ach úsáid a bhaint as an bhFoirm Fhógra Sáraithe Náisiúnta (Aguisín A – foirm a sholáthraí Oifig an Choimisinéara) agus a sheoladh ar ríomhphost chuig breaches@dataprotection.ie. Léirítear i líne ábhair an ríomhphost:

- cibé is sárú 'nua' nó 'nuashonrú' ar fhógra sáraithe roimhe seo é
- ainm CNCM
- an rátáil riosca féin-dhearbhaithe don sárú.

Sampla de líne ábhair ríomhphost is ea Tuairisc ar Shárú Nua, CNCM, Riosca Ard

Déantar an tuairisciú a luaithe is féidir agus laistigh de 72 uair an chloig ón am a fuair an tOifigeach Cosanta Sonraí amach faoin sárú. Má dhéantar an tuairisciú tar éis 72 uair an chloig, cuirtear an chúis leis sin in iúl d'Oifig an Choimisinéara.

Más dócha nach mbeidh riosca ann do chearta agus do shaoirsí na ndaoine lena mbaineann mar thoradh ar shárú, ní gá aon fhógra a thabhairt. Sna cásanna sin, déantar na sárúithe ar shonraí a thairfeadh i gClár CNCM um Shárúithe ar Sonraí lena n-áirítear cur síos ar an mbunús leis an gcinneadh a rinneadh nach raibh aon riosca ann, cé a rinne an cinneadh, agus an rátáil riosca a sannadh don sárú.

Má tá próiseálaí sonraí (.i. tríú páirtí) freagrach as sárú

Cinntoidh CNCM, mar rialaitheoir sonraí, go bhfuil comhaontú i bhfeidhm idir gach próiseálaí tríú páirtí (m.sh. soláthróir párolla, cuntasóirí, eagarthóirí físe) lena chinntiú go gcosnaítear sonraí pearsanta. Má tharlaíonn sárú ar shonraí pearsanta nó má táthar in amhras gur tharla sárú laistigh den tríú páirtí, tuairisceoidh an tríú páirtí sin d'Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM gan aon mhoill mhíchúí. Agus sin á dhéanamh, cuirfidh an tríú páirtí eolas ar fáil i dtaobh na nithe seo a leanas:

- cur síos ar an gcineál sáraithe atá i gceist
- catagóirí na sonraí pearsanta atá i gceist
- líon measta na ndaoine is ábhar do na sonraí lena mbaineann
- ainm agus sonraí teagmhála an Oifigigh Cosanta Sonraí
- iarmhairtí an tsáraithe ar shonraí pearsanta
- bearta a ghlacadh chun aghaidh a thabhairt ar an sárú ar shonraí pearsanta
- aon fhaisnéis eile a bhaineann leis an sárú ar shonraí.

Ansin leantar an nós imeachta um fhreagairt ar shárú agus an próiseas um shárú a chur in iúl de réir mar is gá.

Aguisín D: Pro forma chun Sáruihte ar Shonraí a thuairisciú

Pro forma chun Sáruihte ar Shonraí a thuairisciú

Má aimsíonn tú sárú slándála ar shonraí pearsanta nó sárú atá ar tí tarlú, cuir Oifigeach Cosanta Sonraí CNCM ar an eolas láithreach ag 01 661 7177 agus dpo@ncca.ie. Comhlánaigh an fhoirm seo le do thoil chun sonraí faoi shárú a sholáthar agus seol chuig dpo@ncca.ie í. San fhoirm thíos, áirítear leis na tagairtí a dhéantar do sháruihte sáruihte a bhí ar tí tarlú.

Dáta an tSáraithe/na Sáruihte ar Shonraí Pearsanta	
An t-am a tharla an Sárú ar Shonraí Pearsanta	
An dáta agus an t-am a fuarthas amach faoin sárú	
Ainm an té a fuair amach faoin sárú	
Sonraí teagmhála an té a fuair amach faoin sárú	
Cur síos ar an sárú	
Líon na ndaoine is ábhar do na sonraí lena mbaineann, má tá sé ar eolas:	
Leibhéal measta an riosca do phríobháideacht na ndaoine is ábhar do na sonraí** (féach ar an tábla thíos)	
Cur síos gairid ar ghníomhartha, más ann dóibh, a rinneadh ó fuarthas amach faoin sárú	

Ainm an té atá ag tuairisciú an tsáraithe _____	Ainm an té atá ag fáil na tuarascála _____
Priontáil d'ainm le do thoil	Priontáil d'ainm le do thoil
Síniú an té atá ag tuairisciú an tsáraithe _____	Síniú an té atá ag fáil na tuarascála _____
Síniú	Síniú
_____	_____
Dáta	Dáta
Sonraí teagmhála an té atá ag tuairisciú an tsáraithe:	Gníomh a rinneadh:
	_____

	Dáta déanta
--	-------------

**Riosca a bhaineann le sárúithe sonraí a chatagóiriú

Riosca íseal	Ní dócha go mbeidh tionchar ag an sárú ar dhaoine aonair, nó is dócha nach mbeidh ach tionchar fíorbheag ann.
Riosca meánach	D'fhéadfadh sé go mbeadh tionchar ag an sárú ar dhaoine aonair, nó is dócha nach mbeidh tionchar suntasach ann.
Riosca ard	D'fhéadfadh sé go mbeadh tionchar mór ag an sárú ar dhaoine aonair lena mbaineann.
Riosca trom	D'fhéadfadh sé go mbeadh tionchar criticiúil ag an sárú ar dhaoine aonair lena mbaineann.

NCCA

An Chomhairle Náisiúnta
Curraclain agus Measúnachta
National Council for
Curriculum and Assessment